

Magyarországi Keresztyén Testvérgyülekezetek

Kisközösségek Észak-Magyarországon

Hanganyagokból, visszaemlékezésekből készült összefoglalás

Az alábbi összeállítás – amennyire lehet – vázolja e közösségek indulását, bepillantást enged életükbe az 1940-es évektől napjainkig. A felvételeken Id. Kovács Ernő, Id. Kovács Ernőné, Felföldi Károlyné Kovács Kati, Falucskai Gusztáv, Falucskai Gusztávné Kovács Marika, Rádai Anna (Panni) és Deák Lajosné testvérek beszéltek a gyülekezeti dolgokról.

Szin

Bódvaszilas Tornakápolna és Szinpetri

Perkupa

Feldebrő

Rudabánya

Szin

A szini gyülekezet részben a helyi református kisközösségből alakult, azokból a férfi és nő-testvérekből, akik ugyan az egyházba tartoztak, de miután elfogadták személyes megváltójuknak Jézus Krisztust, kívánták az egyházi alkalmakon felül is az Ige tanulmányozását, a közösség gyakorlását. Kevésnek érezték a hivatalos egyházi alkalmak látogatását, a templomi rendnek való előírás-szerű megfelelést. Szeretetközösséggé alakultak, rendszeres külön alkalmak is voltak, amelyet a lelkész eleinte elfogadott, de később felsőbb nyomásra nem vállalta, nem engedte annak az egyház keretein belüli működését.

Ekkor már - az egyháztól függetlenül - létezett a községben egy főleg nőkből álló testvérgyülekezeti csoport, akik eredetileg baptisták voltak. Vezetőjük is volt, egy bizonyos Juhász mama, aki prédikált is, Perkupára is járt Igét hirdetni. Voltak férfi megbízottak is közöttük, - Joó Pista bácsi, Izsó János bácsi - és családi házaknál jöttek össze. További testvérek is voltak még, mint pl. Deák Lajos, Visontai András, Deák Ilonka, Kentésné, Eszti néni. Ide csatlakoztak be ezek a férfiak, akik nem vállalták tovább az egyházi tagságot, de a nőtestvérek nem mentek át velük, megmaradtak a református egyházban. Viszont szoros testvéri kapcsolatban maradtak velük, például részt vettek a hétközi alkalmakon, és a nagyobb eseményeken is.

A szini gyülekezet külső kapcsolatokat is ápolt, fogadtak igehirdetőket Miskolcra, Budapestre, később Bódvaszilásra is. A miskolci testvérgyülekezetből szinte minden vasárnap jöttek: Mészáros András, Kalas Károly, Magyar János, továbbá Koós Lajos bácsi, a gyülekezet vezetője is. Egy idő után a gyülekezet Kovács Jánosék házához került, ahol már külön helyiséget biztosítottak a gyülekezeti alkalmak céljára. A közösséget is Kovács János vezette más férfitestvérekkel, mint Deák Lajos, Szalóczi Sándor. Kovácsék később Bódvaszilásra költöztek, és ott új gyülekezet alakult.

A sziniek áldozatos szolgálatakat végeztek egymás felé és kifelé is. Nagy létszámú szabadtéri konferenciáknak adtak helyet a közeli Szövetény-völgyben, amelyre sokan sokfelől eljöttek és hallgatták Isten üzenetét, énekekkel, biztonyságtételekkel erősítették egymást. Ezek az alkalmak meghatározók voltak az akkori testvériség körében, hitük erősödésében, a szeretetkapcsolatok ápolásában. Olyan idők voltak ezek, amikor veszélyes tevékenység volt a hitélet, az állami szervek figyelemmel kísérték a vallásos tevékenységet, és nem lehetett tudni, lesz-e következménye ezeknek az eseményeknek. Azonban hitből vállalták, és az Úr megőrizte a testvéreket.

Bódvaszilás Tornakápolna és Szinpetri

A Bódvaszilasi Keresztyén Testvérgyülekezet akkor keletkezett, amikor Kovács János kerégyártó mester 1954-ben családjával a községbe költözött. Nagy lendülettel indult be a lelki-szellemi munka, sokan csatlakoztak és igaz megtérések voltak a kezdeti időkben. Hetente háromszor jöttek össze, terjedt az evangélium, és rendszeresek voltak a gyülekezeti alkalmak. Miskolcra, Budapestre és más településekről is gyakran látogatták igehirdetők a testvéreket. A sziniekkel karöltve sok evangelizációt és nagy létszámú konferenciát tartottak. Szeretetkapcsolatban voltak az ország testvériségével, és nemcsak elfogadták a segítséget, hanem ők is vitték az Igét a környékbeli településekre – hívőknek és nem hívőknek egyaránt. Kovács János testvér műhelye a napi igehirdetés „temploma” volt.

Megindult a szolgálat a környék falvai felé is. Perkupa, Tornakápolna, Szendrő, Finke (ma Edelény része), Sajószentpéter településein hirdették az Igét, bekapcsolódott a legidősebb fiú, Kovács Ernő is a szolgálatba, miközben a család növekedett. Átéptették a házat, már nyolcan voltak a gyerekek, meg a szülők – és ide került nagymama is Bódvarákóról.

Vendég igehirdetők sokan jártak Szilasra, Budapestre Ungár Aladár, Országh György, Kanczler István, Dr. Kiss Ferenc professzor, Cserépi Zoltán, Hartai György, Szabados Ádám, Szabó László, Szabó Ernő, Pócsy Ferenc, Nagy Sándor. Kunágotáról Egri Sándor, Miskolcra Koós Lajos, id. Madarász Lajos, Mészáros András, Kalas Károly, Magyar János, Böhm (Berényi) Pál, később Madarász Lajos, Madarász István, Kovács Péter, Madarász Tamás. Külföldiek is gyakran megfordultak, Visser testvér Hollandiából, Martin Baker Angliából, Roger Brind Welszből, Thomas Jennings Észak-Írországból, az indiai Joy testvér és az amerikai Wayne Thompson testvér. Legtöbbször Bozsóki Sándor, id. Madarász Lajos és Madarász Tamás tolmácsolták őket.

Idővel változott a helyzet, a vezető szerepet Kovács Ernő testvér, (ma már id. Kovács Ernő) vette át, és lett a közösség szellemi vezetője. Családja is megnövekedett, feleségével, Ilonkával öt fiút neveltek, akik ma már mind családosak és Krisztust követő életet élnek. A gyülekezet gerincét is a Kovács család alkotja. Felnőtt fiaik közül Péter, ifj. Ernő és Gábor itt laknak a községben, András és Tamás más helyen élnek családjukkal. Id. Ernő és Ilonka az Úr Igéje szerinti tanítást és példát adtak gyermekeik számára, és ennek meg is lett a gyümölcse. Hitben jár valamennyi, és feleségeik, gyermekeik is szinte mind az Úr útját követik. Viszont a falu népe sziklás talajnak bizonyult. Számos bizonyágtétel, evangelizáció, jó példa, tisztesség, segítségnyújtás ellenére Bódvaszilasi népe ma is többségében kemény szívű – de ez nem veszi el a „Kovácsok” kedvét. Néhány esetben történt megtérés csak, és legtöbbször nem maradt meg a keskeny úton. A református egyházbéli hívő nőtestvérekkel megmaradt a jó kapcsolat, de a gyülekezet főleg a családtagokkal növekedett.

Jó hatással van az egész ország testvériségére a bódvaszilasi példa. A – főleg múltbeli – sok-sok látogató, igehirdető testvér szívében jó bizonyágtételként él a szeretetük, ahogyan fogadtak és fogadnak minden vendéget, bizonyágtévőt.

Itt Szilason kilencen vannak kenyértörők, a többiek – általában fiatalok – még nem törnek kenyeret. Együtt vannak vasárnap délelőtt és este az alkalmakon, szerdán pedig a felnőtt testvériség van együtt imádságban, és az Ige körül. Még sok harc van, sok kitartásra, erőre van szükség, és ezt az Úr meg is adja.

Tornakápolnán reformátusokból váltak le a testvérek – mi még Szinből jártunk ki oda édesapámmal – mondta el Ernő testvér. A szini lelkész édesapámnak – mivel hívő volt, és presbiter, – lehetőséget adott igeszolgálatra, ugyanis neki három községe volt: Szin, Szinpetri, meg Szögliget. Ezért apám sokszor átjött Szögligetre – még egy testvérnő is jött vele, aki igen jól tudott énekelni, vezette az énekeket. Tornakápolnára pedig úgy jutottunk ki – már ez a szőlősardói református körzethez tartozott – hogy az ottani lelkész hallotta, hogy a papa ilyen szolgálatot ellát az Úr az asztala mellől, és megkérte a szini lelkészt, hogy: „Engedd már el azt a presbiteredet, hadd szolgáljon nekem is egy kicsit ...” Hogy legalább Kápolnára menjünk el Szinből – csak közelebb van, mint Szőlősardóról. Ott Szőr Erzsébet néninek egy beteg, ágyban fekvő férje volt, és szólt, hogy menjünk be hozzájuk meglátogatni, jól fog esni a férjének. Imádkoztunk mellette, felüdült a beteg is, meg Erzsébet néni is. Ott vagy nyolc idős testvérnő volt, akik az egyházban megtértek. Már korábban is szólt az Úr hozzájuk, evangelizálások voltak – ez egy felfrissítés volt. Kijártunk hozzájuk a papa is, meg Gyula testvér is, meg még egy testvér, Visontai András nevű idős bácsi Szinből. A völgyön át gyalog mentünk, ezt úgy hívták, hogy Szövetény-völgy – azóta épültek már nyaralók is ott kint. Amikor már a testvérgyülekezetekhez tartoztunk, szabadtéri konferenciákat tartottunk a területen minden évben. Rudabányaiak, Teresztenyeiek, Égerszögiek – még a baptisták is – mind jöttek oda. Kápolnáról, Szinből, Bódvaszilasról – mi már akkor Szilason laktunk – Perkupáról, Pestről, Miskolcra. Pócsy testvér, Ország Gyuri bácsi, Koós testvér, Tóth Sándor bácsi.

Aztán amikor jött ez az egyháztól való elválás, változott a helyzet. Még az öreg lelkész, aki Ardóban volt ... annak ellenére is engedte: Tessenek, csak jöjjenek ... nem ijedt meg mindjárt. Később jött helyette egy másik lelkész, Török Ernőnek hívták, egy teológus. Elkezdte apával a

vitát, hogy majd én holnap reggel Jani bátyámnak megmagyaráznám, hogy az az Ige nem úgy szól ... Jól van, azt mondta apám, holnap reggelig vedd elő, – nem lesz abból több magyarázat, mint csupán, hogy Török Ernő fogja mondani azt.

A testvérek mind tudták apámnak ezt a harcát a papokkal, de azt mondták: Nem megyünk mi sem templomba – a testvérekkel akarunk maradni – mert az Úr úgy döntött a szívükben. Sőt, még egy öreg mama, aki pedig nem is volt hitben, nem mondta ki szívéből, hogy hova tartozik – de még ő se ment a templomba. Ugyanis került aztán oda egy olyan lelkész Petriből (Szinpetri), aki a szolgálatot sajnos nem tiszta fejjel végezte, hanem megiszogatva. Már alig bírt felmenni a szószékre. Így aztán még jobban elzavarta az embereket hozzánk a gyülekezetbe. Kérdezték az öreg mamát: Mari néni, nem megy a templomba? ... Minek menjek, moslékot hallgatni, moslékos edényből venni az Igét? Nem megyek! Így munkálta annak a szívét is az Úr, aki nem volt hitben – mert meglátta, melyik a jobb.

Tornakápolnán csak Szőr Marika van, más testvérek már nincsenek, mind meghaltak, Birike néni volt az utolsó, akit eltemettünk. Igaz, őt a férje meg a családja egyházi vonalon nem engedte, hogy a mi közösségünk temesse, de mégis közösen temették, mert a sírnál mi szolgáltunk, a ravatalnál meg a lelkész.

Szinpetriben is volt Gazda Lászlóné, az öreg (Mariska néni) meg a fia, Laci bácsi ... meg volt egy szombatista néni, talán Csuka Jánosné, aki ott volt együtt velük vasárnap, sőt, még úrvacsorát is vett, elfogadták egymást. És ott volt ez a Váradi Eszti néni is, akit idős korára Rudabányára vittek – csodálatos komoly hitben élő cigányasszony volt. Amikor a temetése volt Rudabányán, mielőtt meghalt azt kérte a családtól, hogy őt ne feketébe öltöztessék, mert neki már fehér ruhája van a mennyben ... úgy is lett. Ez is egy jel arra vonatkozóan, hogy neki nincs mit gyászolni. Ez a néni Rudabányán többeket az Úrhoz segített.

A Bódvaszilasi Gyülekezet gyertyája ég, a testvérek rendszeresen összejárnak, Igét hallgatnak, kenyeret törnek. Gondozzák a környékbeli hívek lelkét is. A szórvány gyülekezetek létszáma nagyon megcsappant, néhol már csak egy-két nőtestvér imádkozik csendben azért, hogy az Úr támassa fel a közösséget. Nem csak a gyülekezet zsugorodik, hanem a lakosság is fogy. A családtagokat a megélhetés, a tanulás más vidékre sodorja – kevesen térnek vissza. Emberi erő nem elég a változáshoz ... az imádságnak viszont nagy ereje van!

A jelen állapotot idős Kovács Ernő testvér így látja: *Bódvaszilason az idős nőtestvérek elmentek már. Időközben voltak újabb megtérések, – néhányan megmaradtak, de voltak, akik nem maradtak meg az Úrban. Hisszük, hogy az ő életükben is az Úr valami jót elvégzett. Most szinte csak a család vagyunk, három fiúnak a családja van itt, akiknek a feleségeik is az Úrhoz ragaszkodóak. Az unokák pedig ... egyesek még általánosba járnak, többen középiskolások, de van egyetemét végző is. Hisszük, hogy akik hűségesek az Úrhoz, megáldja az életüket. A jelenkori szellemiség még gyülekezetekre is kihat. ... A fiataljaink választanak maguknak még nem hívő családokból való párokat is – ilyen barátkozókat – akár a lányok, akár a fiúk. Ennek mi nem nagyon örülünk, jobban örülnénk, ha gyülekezetben belül, elcsendesedve hagynák a házasság témáját, míg az iskoláikat be nem végzik. És majd azután várnák, keresnék a gyülekezetben belüli családoknál a hozzájuk illőket. Igaz, ez nem a mi*

feladatunk, mi csak imádkozunk. Adunk nekik erre tanácsot, figyelmeztetést, – de nem talál mindig meghallgatásra. Hisszük, hogy életükben az Úr még valamit el fog végezni, és hogyha az Igét szívükbe rejtik, akkor nem vétkeznek. A helybeli felekezetekkel – különösen a katolikus egyházal – nincs nagyon meleg kapcsolatunk, mert a jelenlegi lelkész bennünket szektának minősít.

Perkupa

A II. világháború előtt baptista testvérek éltek a községben, akik később testvérgyülekezetté alakultak. Falucskai Lajoséknál, Gál Imre bácsiéknál, majd később Falucskai Gusztávéknál volt a gyülekezet helye – jelenleg is itt van. A Bódva folyóban voltak bemerítkezések, Ungár Aladár testvérék is merítették be többeket, mint például Szalóczi Sanyi bácsit, Pető Lajos bácsit, a helyi és a tornakápolnai testvérnőket. A későbbiek folyamán a testvérek száma egyre jobban, szaporodott – nagyon szép gyülekezeti élet volt. Sokat járt ide Egri Sándor bácsi Igét hirdetni, de miskolci, debreceni és bódvaszilasi szolgálatokat is hallhattak sok alkalommal. Jöttek külföldi igehirdetők is, Visser testvér (Hollandia) is, angolok is, és Kanadából is volt egy testvér. Pestről is jöttek Pócsy Feri bácsiék – kint az erdő mellett volt egy tisztás az Őrhegyben, ott is voltak alkalmak. A háború előtt a papság nagyon bántotta őket, komoly összegeket fizettek bírságként, akár egy fél tehén árát is ki kellett fizetni, hogy összejöhessenek. Abban az időben, és kommunizmus idején is voltak csendőri/rendőri ellenőrzések, amikről tudott volt, hogy egyházi kezdeményezésűek. A gyermekek is sok sérelmet szenvedtek iskolás korukban a hívő családi háttér miatt, de vállalták a megaláztatásokat.

Emlékezetes volt, amikor Egri Sándor bácsi Falucskaiéknál tartotta az alkalmakat, és a környékbellekkel összejöttek. Az udvaron volt megterítve az asztal, mert olyan sokan voltak, az Úr nagyon megáldotta azokat az együttléteket. A testvérek mindig sok áldozat árán gyülekeztek össze, nagyon komolyan vették, hogy ne maradjanak el. Volt, aki kis gyermekeivel 2 kilométert gyalogolt vasárnap reggel, mások a földművelő munkájuk rovására is vállalták a részvételt még hétköznap is. A közlekedés abban az időben nagyon nehéz volt, többen kerékpárral jártak be nagy távolságokat. Ungár testvér egyszer spárgával átkötözött kerekű biciklivel jött el Budapestről.

Perkupán jelenleg is rendszeresen tartanak heti alkalmakat, kenyértörést, imaórákat. Külső kapcsolatot főleg a debreceni és a bódvaszilasi közösségekkel ápolnak.

Feldebrő

A gyülekezet kezdeteiről id. Kovács Ernőné Lemperger Ilona visszaemlékezései alapján alkothatunk képet: 1941-ben, amikor születtem, édesanyámban egy vágy támadt, mivel csalódott az egyházban. Annyira vágyott az Isten igazsága után, hogy többször elment a baptista gyülekezet ablaka alá, és ott hallgatta az ablakon keresztül a szolgálatokat, és hogy

hogyan énekelnek. Fülöp László vezette a gyülekezetet, és édesanyám Zsuzsika néninek, az ő feleségének, varrt egyszer ruhát. Közben az Úr dolgairól beszélgettek, és meg is hívta őt a gyülekezetbe. Utólag mondta édesanyám, hogy „amikor bementem, én hazaérkeztem, – olyan boldog voltam”. Egy fél év múlva azt mondta édesapám, hogy én is megyek veled a gyülekezetbe. Így mondta: „Megyek veled, feleségem.” És attól kezdve ott volt a helye a szüleimnek.

Volt már akkor egy testvérgyülekezeti közösség is a faluban, egy ideig együtt is volt a két közösség, végül a baptisták részben beolvadtak, részben kiváltak, elköltöztek.

Apukám megtérése után Szabó János testvérék, majd Trombitásék következtek. A gyülekezet nemcsak a családból állt, – 32-en voltak – van egy fénykép is, ami igazolja. Miután elmentek a baptista testvérek Recskre, átadták az imaházat a testvérgyülekezetnek. Itt már jobban elfértünk, mert addig házaknál tartottuk az alkalmakat. Előtte több helyszínen voltunk a faluban, – vagy öt helyen is volt a gyülekezet. Többféle nehézségen mentünk keresztül a hatóság miatt is, volt egy hely ahonnan a rendőrök küldtek ki bennünket. Szép példa volt előttem, hogy ezt a testvérek soha nem haraggal, vagy indulattal teljesítették, hanem szépen, nyugodtan szedték a cucorkánkat (holminkat) szekérre meg mindenre, és mentünk egy másik helyre.

És az Úr ebben a helyzetben meg környezetben szaporította az övéit – még jobban, mint a csendes időben. Mert több özvegyasszony is megtért, akik meg is maradtak, új életük lett. Persze, a háborús időszak után voltak olyanok is, akik nagyon szegények voltak, és azért csatlakoztak a gyülekezethez, hogy segítséget kapjanak. Bizony nagyon nehéz volt az élet a háború után, főleg akiknek például férjük nem maradt, és ott maradtak két gyerekkel, – pláne, ha még földjük se volt. Emlékszem rá, hogy az Úr minket megáldott, mert apukám földműves emberként dolgozott és szorgalmas volt, – és ezeket az özvegy testvérnőket mind el tudtuk látni. Én voltam a legnagyobb a családban odahaza, állandóan ment a szatyor, meg a kenyér, meg a liszt – mert ő vitt egy szekérrel is, amikor már volt miből adni.

Az 56-os forradalom utáni években sok evangelizálás volt azon a környéken ... és azok a testvérek, akik Bódvaszilason hirdették az Igét, Debrőn is sokszor megfordultak.

Nagyon drága és kedves volt nekem, ahogy a testvérek az Úr szerint egy szellemben tudtak munkálkodni. Emlékszem az akkori nagyon zárt pénteki imaalkalmakra, ahol csak közösségi dolgokról beszéltünk. Én, mint kislány mindig ott lehettem, és láttam, hallottam, hogy hitben jártak a testvérek, és egymással mindent megközltek (megbeszéltek). Elmondták, és imádkoztak érte – és az nem ment ki a gyülekezetből, hanem azt csak az Úr elé tették!

Volt egy eset, hogy édesapám eladott egy tehenet, és a tehén ára elveszett. Óriási összeg volt abban az időben, és apa a gyülekezet elé vitte: „Testvérek segítsenek, mert ez a mi létfenntartásunkra való, és annyira szükséges számunkra ... az Úr tudja, hogy mennyire szükségünk van rá”. Mindenki imádkozott, én ezt, mint 8-10 éves kislány hallgattam, és két hét múlva meglett a pénz. Annak a fiatalembernek az édesapja odavitte apukámhoz. „Nézd csak, János testvér, itt van a pénzetek!” És tovább egy szó se volt róla. Hálát adtak az Úrnak, hogy megvolt! Én azt a szentséget láttam meg a testvérekben, hogy mennyire megbíztak a másokban, hogy el merték mondani – és mindenki tette a maga dolgát. Az Úr megdicsőítette

magát, meglett a pénz – és utána megint hálát adtak. Mi a családban a mai napig is úgy vagyunk, hogy az az első, hogy az Úrnak mondjuk el minden bajunkat.

A családuk a nagyszülők révén katolikus volt, és a nagymamám gyermekkorunkban sokat tanított bennünket a katekizmusra. Mivel a szüleink hívők voltak, a hittant tanító pap ki nem állhatott bennünket, kettőnknek a barátnőmmel mindig a fejünkre ütött a hittanórán, és a sarokba térdepeltetett. Pedig 5-ösre felmondtuk a leckét. Alig vártam mindig a vasárnapot, hogy a gyülekezetbe mehessek, a nyugalomba, az Úr lábához, ahol békesség és szeretet várt.

Eljött az az idő az életemben, hogy dönteni kellett az Úr mellett. De én már vágytam választani, azt mondtam, hogy a gyülekezet, az a legdrágább kincs. Szívemben már 7-8 évesen elfogadtam az Úr Jézust, de nyilvánosan azért jóval később. Tahiban történt meg a bemerítkezésem, még ekkor is nagyon fiatal voltam. Megkértem a testvéreket a bemerítésre, és hogy jól látják-e, hogy én elfogadtam az Urat. Azt mondta Szabó János testvér: „Nézd Ilonka, ha te ezt eldöntötted, mi örömmel veszünk magunk közé, és bemerítkezésre is besorolunk.” Én ekkor 16 éves voltam, egyedül voltam az idős nőtestvérek között – pedig voltunk vagy 18-an fiatalok. Engem nem érdekelt, hogy nincs társam, akkor is követtem Őt. Eldőlt a szívemben, hogy követem Jézust. Az utolsó pillanatban is vissza akartak onnan húzni – de hát az Úré legyen a dicsőség, hogy megtartott, megőrzött.

Az Úr szaporította a gyülekezetet üdvözülőkkel. A mai napig is vannak testvérek, – bár már sokan meghaltak közülük – akik igazán hitben éltek. A környékből is, például Kálból, sok testvér járt oda, és együtt tartottuk az alkalmakat. A hevesi testvérek – pl. Kovács Laci bácsi – nagyon hűséges testvéreink voltak. Nem számított, hogy hóban, télben, vízben – motorral ő mindig ott volt. A káli testvérek ugyanúgy, és még Szomolyáról, Noszvajról, Lak Józsiék Karácsondról.

Nagyon sok alkalommal Budapestről is jöttek igehirdetők. Például Ungár Aladár testvér a nagy Kultúrházban is tartott alkalmakat, szinte az egész falu ott volt, sok-sok jó bizonyágtétellel. Örültek neki az emberek is, a testvérek is. Kiss professzor testvér is volt külön, az is nagyon jó alkalom volt. Miskolcra is sok testvérünk járt ki, Koós Lajos bácsi, Mészáros Bandi bácsi. Egri testvér rendszeresen látogatott bennünket, és sok áldást vehettünk tőle, mint egyszerű paraszt prófétától. A gyerekeink is nagyon szerették. Gabikáék, Szabó Zsigáék is itt voltak a Kultúrházban evangelizációs alkalmon, itt tértek meg, elfogadták az Úr Jézust. És mások is voltak, akik megtértek, viszont elköltöztek innen. Az Úr Igéje nem tér vissza Hozzá üresen, hanem megtermi a maga gyümölcsét az Ő dicsőségére.

Rudabánya

A gyülekezet három ágról indult. Rádai Anna családjából indult az egyik szál, ő ezt így élte meg:

Édesanyám Teresztenyén született, a nagyszüleim ott a baptista gyülekezetekhez tartoztak. Akkor az egész falu baptista volt – habár volt ott református templom is – és a hívek eljártak

a református istentiszteletre is. Teresztenye a Bódva völgyéből ágazik ki Perkupától – ott van még Szin, és Szőlősardó is – ezek mind baptista községek, és az édesanyám a hitét onnan hozta. Nagyanyám nekünk, gyerekeknek mindig nagyon hűségesen elmesélte a bibliai történeteket. Édesanyámat, mint súlyos szívbeteget a Topolyai doktor úr, mint körzeti orvos – aki büntetésből lett odahelyezve, mert tudták róla, hogy hívő ember, – megkérdezte, hogy ennyire súlyos szívbeteget hogy merete vállalni a hat gyermeket? Ő elmondta, hogy úgy tudja, hogy a gyermek Isten ajándéka, és ő hisz Istenben. Ekkor felhívta anyám figyelmét arra, hogy keresse meg Orosz Jánosné Juli nénit, mert ő is nagyon komoly hívő ember. Így kapcsolódtunk mi is Oroszékhoz, illetve a kialakuló gyülekezethez.

A másik szálon Oroszék, mint hűséges reformátusok, sokat dolgoztak a lelkes kertjében, házában, meg a templomban. Került oda az 1950-60-as években egy olyan kispap, aki a hitet nagyon komolyan vette, és sokat foglalkozott a hívekkel. Rendszeresen tartott bibliaórákat egy-egy családnál, ahová a házigazda révén hívogatott részvevőket. Bár őt azután elhelyezték onnan, de hogy ne szakadjon félbe a dolog, felvette a kapcsolatot Mészáros Bandi bácsival a miskolci testvérgyülekezetből, és átadta neki a csoport gondozását. Megadta neki Orosz Jánosék címét Rudabányán, és attól kezdve a miskolci testvérek jártak ki Igét hirdetni. Id. Madarász Lajos testvér el kezdett foglalkozni a gyerekekkel is, és így kialakult egy rendszeres kapcsolat. Más férfi testvérek is bekapcsolódtak, és ilyenkor, amikor vendég jött, mindig szóltak a szomszédoknak is, és többen eljöttek az alkalomra. Gyülekezeti élet indult meg. Látogatták az alkalmakat Orosz Margó és János, mint fiatalok és a Juli néni nővére is.

Mindezek alatt pedig Szinpetriből átkerült a községbe egy cigány asszonyka, Váradi Eszternek hívták, hitben élő néni volt. Ugyanis a fiai, akik Rudabányán kaptak munkát, elvitték magukhoz. Ez az Esztike néni egy kissé csípőficamos, idősebb asszony volt, és a családjában bizonyoságot tett a hitéről. Volt ott még egy jó pár család, akik cigány származású testvérek voltak, és érdeklődtek a gyülekezeti élet iránt. Akkor került oda Szinből Dudu Bálint és a felesége, Rózsika néni is, ők is cigányok voltak. Majd az Eszti néni nászasszonya is hívő lett, és így növekedett a gyülekezet. A hívő testvérek nagy része időközben elkerült a községből, a többiek azóta mind meghaltak, így gyülekezet már nincs Rudabányán.

x

x

x

A fejezetek hangfelvételek alapján készültek, melynek közreműködői egyrészt az elbeszélők, másrészt pedig a felvételeket készítő Falucskai Gusztáv perkupai és Nehézy Sándor miskolci testvérek.